

अजसंज्ञानिबीजानि तस्मादेषतेषांपशूनांप्रयुक्तमोयदजस्तेजमालभंतसोजादालब्धादुदकामत्सहमांप्राविशत्तस्मादियमेध्याभवत्तमस्यामन्ववायन्सोनुमतोब्रीहिरभवदितिबहुचब्राह्मणं सर्वेषांपशूनां स
यज्ञोमेध्यताण्यः इमांपृथिवीप्रविष्टः अन्ववायन्अन्वेषितवतः इयंश्रुतिःपुरोडाशस्तुतिमात्रपरानतुपशूनाममेध्यत्वप्रतिपादनपरा नहिनिदानिचंनिदितुंप्रवर्ततेअपितुविधेयंस्तोतुमितिन्यायात् इतिभोगलो
लुपानादेवानांमतं वीतरागाणामृषीणांतुमानांतराविसंवादादहिसाशास्त्रानुपहाच्चअवांतरतात्पर्येणप्रतीयमानोर्थोयथाभूतएवतुसत्त्वार्थेअप्रमाणं यथाहुःसंप्रदायविदः विरोधेगुणवादःस्यादनुवादोऽवधारिते

ऋषय ऊचुः बीजैर्यज्ञेषुयष्ट्यमितिवैवैदिकीश्रुतिः ॥ अजसंज्ञानिबीजानिच्छागंनोहंतुमर्हथ ॥ ४ ॥ नैषधर्मःसतांदेवायत्रवध्येतवैपशुः ॥ इदंरुतयुगंश्रेष्ठं
कथंवध्येतवैपशुः ॥ ५ ॥ भीष्मउवाच तेषांसंवदतामेवमृषीणांविबुधैःसह ॥ मार्गागतो नृपश्रेष्ठस्तदेशंप्राप्तवान्वसुः ॥ ६ ॥ अंतरिक्षचरःश्रीमान्समग्र
बलवाहनः ॥ तदृष्ट्वासहसायांतंवसुंतेत्वंतरिक्षगं ॥ ७ ॥ ऊचुर्द्विजातयोदेवानेषच्छेत्स्यतिसंशयं ॥ यज्वादानपतिःश्रेष्ठःसर्वभूतहितप्रियः ॥ ८ ॥ कथंस्विदन्यथाब्रू
यादेषवाक्यंमहान्वसुः ॥ एवंचेसंविदंरुत्वाविबुधाऋषयस्तथा ॥ ९ ॥ अपृच्छन्सहिताभ्येत्यवसुराजानमंतिकात् ॥ भोराजन्केनयष्ट्यमजेनाहोस्विदौषधैः ॥
॥ १० ॥ एतन्नःसंशयंछिधिप्रमाणंनोभवान्मतः ॥ सतान्कृतांजलिर्भूत्वापरिपप्रच्छवैवसुः ॥ ११ ॥ कस्यवैकोमतःकामोब्रूतसत्यंद्विजोत्तमाः ॥ ऋषय ऊ
चुः धान्यैर्यष्ट्यमित्येवपक्षोस्माकंनराधिप ॥ १२ ॥ देवानांतुपशुःपक्षोमतोराजन्वदस्वनः ॥ भीष्मउवाच देवानांतुमतंज्ञात्वावसुनापक्षसंश्रयात्
॥ १३ ॥ छागेनाजेनयष्ट्यमेवमुक्तंवचस्तदा ॥ कुपितास्तेततःसर्वेमुनयःसूर्यवर्चसः ॥ १४ ॥ ऊचुर्वसुंविमानस्थंदेवपक्षार्थंवादिनं ॥ सुरपक्षोगृहीतस्तेयस्मा
त्तस्मादिवःपत ॥ १५ ॥ अद्यप्रभृतितेराजन्नाकाशेविहतागतिः ॥ अस्मच्छापाभिघातेनमहींभित्वाप्रवेक्ष्यसि ॥ १६ ॥ ततस्तस्मिन्मुहूर्तेथराजोपरिचरस्तदा ॥
अधोवैसंबभूवाशुभूमेर्विवरगोनृप ॥ १७ ॥ स्मृतिस्त्वेवंनविजहौतदानारायणाज्ञया ॥ देवास्तुसहिताःसर्वेवसोःशापविमोक्षणं ॥ १८ ॥

भूतार्थवादस्तद्धानादर्थवादस्त्रिधामतइति तत्रयजमानःप्रस्तरइत्यादिःप्रस्तरयजमानयोरभेदस्यप्रत्यक्षविरोधात्प्रस्तरस्तुत्यर्थगुणवादोयं अग्निर्हिमस्यभेषजमितिलोकावमतार्थत्वादनुवादः मेधातिथिहका
ण्वायनंमेषोभूत्वेद्रोजहारेत्यादिर्विरोधानुवादयोरभावात्भूतार्थवादइतिदृढश्लोकार्थः नचान्नापिकत्वर्थेनालंभविधिनापुरुषार्थनिषेधस्यविरोधोस्ति अतोर्यवादोप्ययंस्वार्थेऽवांतरतात्पर्यविधयादेवताधिकर
णन्यायेनप्रामाण्यमश्रुवीत अन्यथाभारतरामायणादीनामपिस्वार्थेप्रामाण्यंविहन्येतेति तस्मादजस्थस्यमेधस्यबीजेषुसंक्रमाद्वीजान्येवाजसंज्ञानीतियुक्तं ॥ ४ ॥ ५ ॥ ६ ॥ ७ ॥ ८ ॥ ९ ॥ १० ॥
॥ ११ ॥ १२ ॥ १३ ॥ १४ ॥ १५ ॥ १६ ॥ १७ ॥ १८ ॥